

'Deze baan is een geweldige, ongebruikelijke uitdaging'

Neuroloog *Marieke Dekker woont en werkt sinds 2012 in Tanzania* (zie www.zwets.com).

Hoe bent u als neuroloog in Tanzania terechtgekomen?

'Mijn interesse in neurologie begon al tijdens de geneeskundestudie, in een genetisch geïsoleerd dorpje waar ik veldwerk deed voor mijn promotieonderzoek naar de Ziekte van Parkinson. Later in de opleiding trok het wereldwijde capaciteitsprobleem van de neurologische zorg mijn aandacht. Mijn opleidingskliniek Radboudumc werkt al veertig jaar samen met KCMC, een universiteitsziekenhuis in Moshi aan de voet van Mount Kilimanjaro. Tanzania heeft 48 miljoen inwoners en is het grootste land ter wereld zonder neurologieopleiding. Tot mijn komst in 2012 was er één neuroloog. In 2013 is Tanzania toegelaten als lidstaat van de *World Federation of Neurology*. WFN heeft ons twee *Grant-in-Aid Awards* toegekend voor onze tweejarige neurologieopleiding voor internisten én voor samenwerking binnen de *East-African Community*. EAC is de historische alliantie van Tanzania met het rijkere Kenia en Oeganda, en het vanuit burgeroorlogen oprabbelende Rwanda en Burundi. We werken richting een EAC-breed curriculum, nascholing én tekstboek. WFN beveelt het prachtige *Neurology in Africa* (2012) aan als gratis, 'pan-Afrikaans' neurologietekstboek (www.uib.no/cih/en/resources/neurology-in-africa). Het is geschreven door Tanzania's andere neuroloog William Howlett, en ook een Franse vertaling voor westelijk Afrika is onderweg.'

Zijn de patiënten en hun klachten vergelijkbaar met die in Nederland?

'We zien relatief veel epilepsie, *young stroke*, hypertensieve bloedingen en natuurlijk HIV/AIDS-gerelateerde neuro-infecties. Verder bacteriële meningitis, cerebrale malaria, neurotuberculose, neurocysticercose, tetanus, rabies. Perinatale asfyxie is helaas schering en inslag, en onder Maasai met hun dieet van melk, vlees en koeienbloed komt veel spina bifida voor. Andere regiogebonden aandoeningen zijn fluorosis, konzo, lepra en hoogteziekte bij beklimmers van de Kilimanjaro (5.895m). In cultureel-antropologisch opzicht blijf ik me verwonderen. Epilepsie is "bezetenheid" en die arme Huntingtonpatiënte die we onlangs zagen een "heks", verdreven door haar dorpsgenoten. De hoogleraar Kindergeneeskunde die, in bijzijn van drie jongens met Duchenne en hun ouders, doceerde over maternale overdracht zag de moeder ter plekke verstoten worden door haar echtgenoot. Veel patiënten zwijgen liever over hun *witch doctors*, duivelsuitdrijvers en gebedsgenezers, maar traditionele geneeswijzen zijn diepgeworteld in de Afrikaanse samenleving. En die Westerse dokters vallen toch enigszins tegen, want ze schrijven niet zomaar receptjes uit...'

Wat is het belangrijkste verschil met een Nederlands ziekenhuis?

'Tanzaniaanse onderwijsinstellingen zijn hiërarchischer met een nogal onveilig leer-

klimaat, hetgeen je in veel artsen en studenten terugziet. Dat vraagt soms om creatieve onderwijsmethodes. Ik mis Nederlandse onderzoeksfaciliteiten! Een MRI betekent hier twee dagen reizen en afgezien van onze EEG-unit is er nog maar één andere. Laboratorium- en liquoronderzoek is beperkt en veel medicatie is te duur, onverkrijgbaar of blijkt regelrecht namaak. Pyridostigmine bijvoorbeeld kost een lokaal daginkomen per tablet. Daarbij komt dat Tanzanianen zeer zelden een ziektekostenverzekering hebben. Maar deze baan is een geweldige, ongebruikelijke uitdaging. Niets in Nederland evenaart dat voorlopig.'

Hoe behoudt u uw registratie in Nederland?

'Alhoewel het "anders dan anders" is, doe ik fulltime patiëntenzorg en academisch onderwijs. Nascholing is superbelangrijk. Gelukkig heeft de NVN *e-learning*, ondersteunt het Radboudumc de Biemond Cursus en de reis en heten grotere congressen nieuwkomer Tanzania nu welkom. We onderzoeken ook mogelijkheden voor een Etalagestage in deze "tropische Radboudumc-dependance".'

Hoe is het als gezin om in Tanzania te wonen?

'Onze kinderen willen al niet meer terug! Mijn werk gaat ten minste door tot de eerste Tanzaniaanse neurologen uit de opleiding komen. Daarna verklaar ik mezelf hier een keer overbodig.' ←